

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 84.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Constatări.

Sibiu, 13 Martie n.

Legea de naționalități, atât de mult discutată în timpul din urmă, în parlament și în presa magiară, a fost votată și sancționată la timpul seu, nu cum le place a accentua unora dintră politicienii magiari, din grația, din marimozitatea Magiarilor, ajunși stăpâni pe situația politică din statul ungar, în urma favorabilelor împrejurări cari au dat peste ei ca un noroc neașteptat: ei drept *condiție* pusă lor din partea Coronei, pentru liniștirea și împăcarea naționalităților nemagiare din patrie. Magiarii au fost deci *datori* să o voteze, în urma învoelii legate între ei și Corună, — și e numai o dovadă despre prea puțină cunoștere a trecutului mai apropiat din partea acelor cari o atribue munificenței și *idealismului* fruntașilor de pe atunci ai poporului magiar.

În legea aceasta de naționalități, care e lege *fundamentală*, e bine precizat modul, cum are să fie manuată justiția țării. E decretat în lege, în mod obligatoriu, că judecătoria e *dator* să cunoască limba părților cari stau în fața lui pentru a-și căuta dreptatea, nu numai, dar e *dator* să dresze și actele în limba părților, și să dea sentința în limba acusatului.

Cum însă legea de naționalități nu e executată, în întregimea ei, — nu e pus în aplicare nici paragraful care dispune asupra acestor lucruri, juste și echitabile. Din contră, s'a introdus nefericitul sistem de a se trimite judecători prin ținuturi nemagiare oameni cari nu cunosc limba sau limbile din ținuturile nemagiare, și s'a introdus și mai nefericitul sistem, de a se ține pertractările finale la judecătoria cu ajutorul *tălmăcilor*, ca și cum judecătoria ar avea să delibereze în chestii cari privesc pe niște *străini*, ear' nu pe cetățenii statului ungar, susținut cu sângele și averea lor, cetățeni însă, cari din nefericire nu aparțin rasei dominante magiare.

Că justiția, când *astfel* e manuată, numai *încredere* nu putesc stărnescă în inimile celor ce stau în fața ei, e de sine înțeles, și formeză un adevăr, pe care trebuie să l' recunoască ori-ce om cu funcționare regulată de creeri. Pentru-că încrederea trebuie *dată* omului în forma care se l'pună în poziția de a o pute primi, ear' nu cu de-a-sila, fiindcă cu de-a-sila se poate lua de la om tot ce are, dar' nu i-se poate da nimica.

De acest adevăr credem că a fost condus tribunalul regesc din loc, când în unele ședințe ale sesiunii curții cu jurați nu de mult, deschise în Sibiu, convingându-se, că atât juđii votanți, cât și membrii juriului, cunosc pe deplin limba română, a declarat din capul locului, că pertractarea finală cu acușatii aparținători naționalității române *va fi purtată în limba română*, fără ajutorul tălmăciului, și de fapt așa a purtat-o.

Faptul acesta îmbucurătoriu constituie o dovadă eclatantă despre conștiințiositatea actualului president de tribunal din Sibiu, a d-lui *Kemény*, care știe că judecătoria n'are să facă politică, ci are să facă *dreptate*, ear' dreptatea nu o poate afla, de cât numai

auđind deadreptul, și înțelegând aceea ce i spun părțile, fără ajutorul tălmăciului, pentru-că ori-cât de isteț se fie tălmăciul, nu e în stare să redea *fidel* și în întregime aceea ce are să tălmăcescă în altă limbă.

Tot pedantei conștiințiosități a dlui president de tribunal avem să atribuim și împrejurarea, că dsa, de-și nu de mult venit la Sibiu, din o parte de țără în care limba română numai din auđite pôte că era cunoscută, — s'a pus pe studiul limbei române și a făcut astfel de progrese, în cât astăzi pôte să conducă o pertractare finală în limba acesta.

Făcând aceste constatări, întrebăm acum, că prin aceea, că pertractările se fac la judecătoria din loc, când cere trebuința, și *în limba română*, — întrucât ore s'a micșorat ori sdruncinat vaza atât de mult temută din partea unor Magiari a statului ungar? Și dacă n'a suferit, precum de fapt n'a suferit nici o scădere, — ce scădere ar suferi vaza statului atunci, când paragrafi din legea de naționalități, referitori la justiție, ar fi executati în mod conștiințios, în *întreg cuprinsul lor*? Absolut nici o scădere. În schimb însă ar ridica mult vaza justiției țării noastre, și în inimile cetățenilor de naționalitate nemagiară ar da naștere unei încrederi nemărginite față de justiție.

Eată de ce cerem noi *limba poporului* în justiție și la administrație!

Congresul bisericei sârbesci.

Ziarele din Budapesta dau ca pozitivă știrea, că congresul bisericei naționale sârbesci va fi convocat pe ziua de 8 Iunie la Carloveș. Alegerile deputaților congresuali se vor face în jumătatea a doua a lunii Aprilie. Cu privire la persoana care va avea să eșerieze în congres drepturile comisariului regal, guvernul nu a luat încă nici o hotărâre.

Din parlament.

Discuția asupra bugetului e încă în curs. Eri a fost terminată votarea bugetului ministrului de interne, ear' astăzi dieta începe să discute bugetul ministeriului de agricultură. În decursul ședințelor din urmă a luat mai de multe ori cuvântul și prim-ministrul *Széll*, pentru-că în calitate de ministru de interne se face declarațiuni nouă cu privire la reformele administrative pe cari guvernul actual are intențiunea să le introducă. N'a spus însă nimica nouă. A repetat aceea ce a mai spus.

Metropolit-primat al Sârbilor catolici. Din prilejul iubileului de încoronare al papei *Leo XIII*. s'a întâmplat în Roma un eveniment de foarte mare însemnătate. Papa a numit pe arhiepiscopul din *Antivari metropolit-primat sârbesc*.

E lucru de obște cunoscut, că papa *Leo XIII*. a lucrat mult pentru-ca să atragă la catolicismul roman biserica orientală și deosebi asupra Sud-Slavilor și-a îndreptat cea mai mare atențiune. Acestă propagandă a desvoltat și desvoltă zelosă activitate în Constantinopol (la Armeni) în România, Bulgaria, și chiar și la Belgrad a făcut încercări în scopul încheerii unui concordat și a numirii unui episcop rom.-catolic pentru Serbia. La curtea din Belgrad însă încercările acestea n'au avut succesul dorit de propaganda proselitică.

În restimp s'a întâmplat însă înscrisirea dinastiei munteneșine cu dinastia italiană, și principele *Nichita* — mai diplomat de cât

regele Sârbiei dar' totodată și mai indiferent de religiuinea țerei sale, — pentru a-și crea legături încă și mai strânse cu Apusul întru realizarea planurilor sale de a deveni capul popoarelor sârbe, s'a *îmbiat*, ca arhiepiscopul catolic din Antivari să fie ridicat la rangul de metropolit-primat al tuturor Sârbilor rom. catolici. Astfel s'a încheiat apoi concordatul între *Vatican* și țerișora sârbescă Munteneșu, al cărui prim rezultat e — metropolit-primat sârbesc.

Un răspuns

— D-lui C. Auner. —

de C. Erbiceanu.

(Urmare).

Mare eróre, nu știm dacă intenționat ați comis-o ori prin ignoranța faptelor. Apoi mai vedeți în ce contradicere cădeți; așa se întâmplă totdeauna, când cineva nu urmăzează faptelor cunoscute, ci voescă, ca faptele să-i servescă spre a dovedi cu ele o idee preconcepțată. Iată această mare contradicere: în diatribă ori conferință spuneți că noi Români am fost creștinați între anii 602—802, ș'apoi vorbiți de Iustiniana Primă, că adevărat am fi stat sub jurisdicția ei. Aceasta se chiamă *anacronism* comis cu știință.

Dar' să vă lăsăm în pace, pentru-că în totă conferința n'ați debitat decât fapte și date false. Unde găsiți deci, că noi am stat cândva sub jurisdicția Bisericei Romei? De bună seamă atunci, când nu erau circumscripțiile determinate, când bisericile erau de sine și trimiteau predicatori în toate părțile, când biserica Romei vechi, până a nu se înființa Patriarhatul de Constantinopol, se întindea în totă Europa, dar' această *vagă* și nedeterminată situație a bisericilor din secolii primari nu ne pôte servi de basă întru nimic în dovedirea faptului ce urmărim, cum am văzut.

Sperăm că vi-s'a probat suficient și punctul al doilea. Noi n'am avut nici un interes să negăm jurisdicția bisericei Romei vechi asupra Daciei Traiane, dar' dați-ne dovedi. Noi vi-am demonstrat care era situația bisericei Daciei Traiane. Dacă coloniștii Daciei Aureliane au fluctuat în timpurile de nestatornicie când spre Roma când spre Constantinopol, acesta-i privește. Noi știm atâtea: că din fapte accidentale și repezi trecătoare nu se pot trage concluziuni hotărâtoare.

Trecem acum la punctul al treilea:

De când și cum am rămas noi Români în legea străbună ortodoxă, separându-ne prin schizmă de Roma-mună?

În desvoltarea acestui punct avem puține de zis, în urma faptelor citate în cele două puncte precedente. Noi Români totdeauna am fost fi credincioși a adevăratei învățături creștine stabilite prin decisiunile Sinodelor Ecumenice.

Dacă a existat cândva semi-arianism între Goți ș'apoi s'a ereditat și de unii dintră locuitorii Mysilor, acea eresie a dispărut, prin seurgerea barbarilor din aceste locuri și prin ocuparea lor în urmă de Sârbi și Bulgari, cari apoi s'au slavizat. Acestia fiind păgâni până în secolul al IX-lea, Creștinismul la Români n'a fost bântuit de nici o eresie, esceptând pavlicianismul, ce s'a răspândit între Bulgari și apoi și între noi, tot între ei numai. Astfel, D-le Auner, noi am rămas ceea ce am fost la început, și continuăm a fi și vom rămâne în credința noastră dreaptă și universală, în care a fost totă biserica până în secolul IX. Până când dorința de predominare, ambiția deșartă de slavă lumescă nu

s'a arătat în biserica lui Christos, până atunci Biserica era Una, Sfântă, Sinodică și Apostolică.

De când vermele neadormit a tot ațitat mereu pe unii Papi de a supune stăpânirii ei pe întreaga biserică, ceea ce este o caracteristică a gîntei latine de a predomina, de când Patriarhii din Orient au înțeles și simțit ce urmăzește papalitatea, de atunci i-a stat în potrivă, și acesta este earăși o caracteristică a Grecilor orientali, de a nu suferi jugul Roman, ce'l purtasera deja secolii întregi; de atunci se văd încercări, mai ales în apus, de a se separa biserica din Roma de către cea din Constantinopol. Mult a conlucrat la aceasta și situația politica a Statelor din Occident și Orient. Orientalii creștini țineau morțiș la desvoltarea libertăților creștine și în biserică și în Stat, prin sinodalitate, Occidentalii tindeau din contră, la o administrare teocratică sub puterea Papei. Astfel întâlnim mai multe puncte doctrinale și mai ales disciplinare desvoltate în biserica apusului, pe cari nu le aveau mai înainte și de cari se fereau Orientalii. Acestea au avut loc în decursul secolului al VI, VII și al VIII. Cu ocazia convertirii slavilor la creștinism se ivi certă între clericii Greci și Latini, cărei jurisdicțiuni adevărat aparțin Bulgarii, — Romei ori Constantinopolului? Acesta-i mărul de certă. Grecii susțineau că ei întâu au predicat Creștinismul la Slavi, Latini susțineau că ei. Mult a contribuit la înăsprirea relațiilor bisericești în această cestiune și starea politică de pe atunci a Statelor.

Faptele cum s'au petrecut sunt cunoscute, noi vă trimitem să consultați practicalele sinodelor din Constantinopol la 861, în biserica Sf. Apostoli, și 879 în biserica Sf. Sofii, de unde veți convinge: cari sunt adevăratele cauze ale schismei din biserica lui Christos. Vă mai trimitem să cetiți Enciclica Patriarhului Fotie, în care sunt enumerate inovările bisericei latine față de doctrina și disciplina primită în biserica Universală. Noi Români pe atunci n'aveam nici în clin nici în mănecă cu aceste certuri, ne căutam de viața noastră strimtorată de barbari. Dacă sub Ioniță Români de preste Dunăre, pentru cauze curat politice au oscilat când spre Orient când spre Occident, pentru a se folosi cu ceva politicește, acesta-i privea pe ei. Ce complicați pe toți Români din Dacia Traiană în asemenea cestiuni, ce nu-i privesc? Când Ioanițu a constat că de către politica occidentală era tras pe stôră, cum se dăce, atunci li-a întors spatelul și a rumpt-o pentru totdeauna cu biserica papală.

Iată cum s'au petrecut lucrurile, D-le Auner, ear' nu cum încerci a le fabrica D-ta. Nu interese pur religioase au prestat la ruperea relațiilor bisericești lui Christos, ci politice și ambițiuni omenești de predominare. Acesta-i adevărul. Acum când imperiul din Orient a început a slăbi prin năvălirea barbarilor dela Dunăre, prin estinderea musulmanismului în Asia, Grecii bizantini au încercat în câteva rënduri să măgulască pe papi, în scop de a fi ajutați materialicește spre a combate pe vrăjmașii ce amenințau Imperiul de Orient; dar' și aceste încercări au fost mai mult o logomahie și diplomație, voină de a se înșela unii pe alții și la urma urmei separarea între biserici a rămas adine înrădăcinată până astăzi. Nu am amintit despre cucerirea Constantinopolului de către Latini, în timpul ultimei cruzade, pentru-că acesta numai onore nu face Occidentului; de asemenea am omis a trata formele prin cari s'a declarat separarea bisericilor, fiind pentru noi cesti bisericești lucruri cunoscute. Prin urmare în zădar vă încercați a susține că noi

Românii am fi fost prin înșelăciune de Slavi trași în cursele *Schizmei*.

Am mai răspunde încă la o cestiune, înainte de a termina, care-i următoarea: că falnica mișcare în secolul al XVIII din Ardeal a făcut, ca Românii să se unescă cu Biserica mămă, și că la această mișcare ar fi luat o parte însemnată a națiunii Române. Amar vă înșelați, creștând a amăgi și pe alți Români, după cum i-ați înșelat pe aceia ce-i cântați fericiți. Naivitatea s-a făcut timpul. Ați rumpt prin intrigi și ați înstrăinat de la Muma adevărată pe o samă din fiii României, să vă fie de bine! Ei vor sta în rătăcire până se vor lumina. Noi cunoșcem jocul fals al Irodiadei, ce l-ați jucat, pe acele vremuri. Cunoșteți, credem, lucrările ulterioare în cestiunea Unirei, prin care se probează falsificarea chiar a actului Unirei; ear' rezultatele Unirei cântate de D-ta le-am dezvoltat altădată în un răspuns dat Revistei Catolice, editată în Băia-Mare, acesta la 1890.

(Va urma.)

Din protopresbiterate.

Sinodul protopresb. din tractul Reghinului.

— 19 Februarie, 1902.

Cu abater de la practica de până acum, sinodul protopresbiterial pentru anul de față a fost convocat și s-a ținut în comuna *Mureș-Cuieșdiu*, punându-se deosebit pond și pe ceremonialul înălțătoriu de inimi, ce premerge ședinței sinodului.

Reședința protopresbiterială se află în *Reghinul-săcesc*. Aci însă, în urma sorții invidioase, noi gr.-or. nu dispunem de biserică, ba de foarte puțini credincioși, căci așa numiții negustori „greci”, Români cu dare de mână, tocmai în urma lipsei de lăcaș dumnezeesc, s'au alipit de biserică gr.-cath. respective au lucrat la ridicarea ei, ba unii, precum e familia *Marinovici*, au lăsat chiar fundațiuni pe sama acelei biserici, ceea ce a adus cu sine, că aproape toți ortodocșii, cari s'au stabilit în Reghin, neobservat au deviat de la legea lor.

Acum însă, fiind căți-va stâlpi puternici ortodocși, cu frumoză dare de mână și cu tragere de inimă către biserică, în frunte cu neadormitul nostru șef tractual, cari toți sunt ramuri ale odinioară ilustrei familii *Șandor*, sperăm firm, că și stindardul ortodoxismului se va înălța sus și tare, ba prin ofrandele, ce unii s'au și promis a le aduce pe altarul bisericii, dacă nu mai curând, cel puțin înainte de apurerea generațiunii actuale se va ridica casă dăească provădută cu cele necesare și cu păstoriul sufletesc.

Iată de ce țin să constat, că sinodul ordinar din est an ținut la 10/23 Februarie a. c. nu a avut numai coloritul său oficial, ci și-a câștigat și efect-edificator-moral asupra bisericii celei vii, asupra credincioșilor parohiei *M.-Cuieșdiu*, precum și asupra poporului din comunele învecinate sosiți ca oșpeți din acest incident plăcut.

Neobositul nostru protopresbiter domnul *Galaction Șagău* și-a mai adaus la activul faptelor Sale întru progresarea tractului încă și înființarea corului tractual funebral, compus din preoții și învățătorii noștri, ca foști elevi ai artistului *Dima*, care pe lângă cântările funebrele, ce la ocazii însemnate le execută, se exercită și în răspunsurile liturgice și alte cântări ocazionale, pe lângă toate greutățile împreunate cu modul de intrunire din cale afară anevoios din pricina mării îndreptări a ubicațiunii coristilor.

Dar' zel să fie numai, și toate piedecile se pot delătura, și a stimula la zel știe șeful nostru nu cu arme neplăcute, ci cu arma blândeței și înțelepciunii.

Conform programei stabilite, precis la 8 ore a. m. în Dumineca fiului pierdut s'a început utrenia, împreună cu liturgia, la care pentru splendoria serviciului nostru impunător au funcționat pe lângă dl protopresbiter, preoții *Leon Popescu*, *Grigoriu Nicoră*, *Grigoriu Popovici* și *Zaharie Lupu*, ear' ceilalți preoți: *Ion Duma*, *Nicolae Gliga*, *Ion Branea*, *Vasilie Duma* dimpreună cu învățătorii coriști au executat câteva răspunsuri liturgice, căci cea mai mare parte s'a rezervat școlarilor și tineretului din *Cuieșdiu* cu cari tinerul învățător *Nicolau Moldovan* a format un cor bine instruat.

La sfârșit s'a celebrat cu multă solemnitate parastas pentru arhieriei *Andrei Baron de Șaguna* și *Miron Romanul*, precum și pentru mecenatele *Emanuil Gojdu*, de asemenea pentru preoții adormiți în Domnul din această parohie *Teodor* și *Ion Șandor* și membri familiei lor *George* și *Anastasia*. Aci corul funebral a avut partea leului, dovedind destitute împreună cu pietate, ce a stors lacrimi din ochii ascultătorilor.

După finirea parastasului apare în ușa altarului parochial *Grigoriu Nicoră* din Ibănesci, și cu voce clară rostesc un „cuvânt panegiric” despre viața și faptele fericiților *Andrei Br. Șaguna*, *Miron Romanul* și *Emanuil Gojdu*, mișcând inimile ascultătorilor.

Ca corună a ceremonialului desvoltat spre procurare de momente pline de pietate pentru creștinii participători a fost intonarea imnului „*Români mult cercată*”, carea finindu-se, părea că publicul nu s'a fost obșit de loc de-și era cătră ora unu d. m., ci în cea mai mare liniște a acceptat desfășurarea întregului act măreț, ce i a procurat adevărată elevațiune și fericire sufletescă.

Cutez se afirm, că ceremonialul și efectul produs cu ocaziunea acestui sinod va rămânea neșters în inimile evlavioșilor creștini, cari au fost de față.

După puțină pauză se încep iarăși lucrările sinodului în frumoasele case ale protopresbiterului *Galaction Șagău*, la cari iau parte din cler toți membrii sinodali afară de parochul *Mihail Brătean*, bolnav, ear' dintră mirenii 10 inși, cu totul 17 membri din 24.

(Va urma.)

De lângă cetatea lui Racoți.

Sfințire de biserică în Cașva.

— 20 Februarie v.

Dumineca lăsatului de carne a fost o zi de bucurie pentru locuitorii drept credincioși din comuna *Cașva*, căci de-și nu de mult refitorși la sinul bisericii noastre, în acea zi li-s'a sfințit biserică prin P. O. D. protopresbiter *Galaction Șagău*, trimisul Eșcelenției Sale I. P. S. Domn Arhiepiscop și Metropolit *Ioan Metianu*. Eată cum a decurs acest act solemn.

În dimineața acestei dumineci P. O. D. protopresbiter *Galaction Șagău* însoțit de parochul din Jabenita, *Vasilie Duma*, în drumul spre *Cașva* a fost întâmpinat, la podul *Gurghului*, de un banderă de călăreți junii și de popor venit spre întâmpinare, cu prolongite urale de „*să trăiască*”. De aici, încungiuată trăsura P. O. D. protopresbiter de călăreți, a luat drumul spre *Cașva*.

În mijlocul comunei era poporul cu prapori, în fruntea căruia era preotul nostru din *Cașva*, *Iuliu Pop*, îmbrăcat în ornamente bisericesci, precând clopotul din turnul bisericii noastre vestea prin sunetul lui foarte plăcut sosirea oșpelui acceptat. Ajuns aici P. O. D. protopresbiter și cei ce-l însoțeau s'au dat jos din trăsuri. Atunci pășesc înainte preotul *Iuliu Pop*, și în o vorbire scurtă își exprimă bucuria ce o simte, el și poporul seu, în această zi. Bucurie nemărginită, când ved că după atâtea ostăneli, grigi și năcazuri, li-se aduce alinarea și mângăierea de mult timp căutată. Mulțămind P. O. D. protopresbiter pentru ostănelă avută în această călătorie, îi aduce omagiu inimile lor înflăcărâte de iubirea față de biserică noastră națională, și îi predă cheia bisericii acum de nou edificată spre a dispune de ea, ca un stăpân și domn asupra ei.

Puternice aclamațiuni de „*să trăiască*” la adresa P. O. D. protopresbiter rezună ca un refren la vorbirea preotului *Iuliu Pop*. P. O. D. Protopresbiter, după ce sărută evangelia ce o ținea preotul *Iuliu Pop*, se adresează acestuia și poporului întâmpinător și le mulțămesc pentru această primire frumoasă, pe care o consideră ca o manifestățiune de iubire și alipire față de biserică noastră ortodoxă și cu deosebire față de Eșcelenția Sa I. P. S. nostru Arhiepiscop și Metropolit *Ioan Metianu*, în numele Căruia a venit să sfințească actul sfințirii bisericii.

La aceste popor, erumpând în strigăte de „*să trăiască*” la adresa Preaiubitului nostru Arhieriei, înainteză spre biserică.

Biserica edificată din lemn, într'un stil destul de frumos și pentru poporul nostru de aici destul de mare, era înfrumusețată cu crengi și stâlpi verzi de brad.

Pe la orele 8 a. m. s'a început serviciul sfințirii bisericii și după terminarea rugăciunilor prescrie, s'a făcut sfințirea apei de P. O. D. protopresbiter *Galaction Șagău*, asistat de preoții *Vasilie Duma*, *Grigoriu Nicoră*, *Zaharie Lup*, *Dionisie Radu* și preotul local *Iuliu Pop*.

Înainte de a intra în liturgie s'au sfințit 3 rânduri de vestimente preoțesci și trei prapori, toate aduse de creștini evlavioși ca cinste tinerei mirese a lui Christos. Popor numeros era de față la aceste acte solemne și înălțătoare de inimi.

După sevșirea stei liturgii în un mod înălțător, parochul din Jabenita, *Vasilie Duma* a rostit o predică ocațională, în care arătând trecutul bisericii noastre naționale îndemnă poporul la credință și iubire față de această biserică, care ni-a susținut legea și naționalitatea noastră românească în toate timpurile, și care fiind-ne în trecut unicul scut de mântuire, așa ne va fi și în viitor, dacă o vom îmbrățișa cu iubire și cu credință.

A vorbit în urmă P. O. D. protopresbiter *Galaction Șagău*. Prin exemple minunate întărește vorbitorul în credință pe aceia, pe cari biserică i-a primit acum în sinul seu. Laudă râvna preotului *Iuliu Pop*, care n'a cruțat ostenele, n'a cruțat nimic până ce și-a ajuns scopul dorit. Într'adevăr, laudă se cuvine acestuia, căci în un timp așa de scurt a putut ridica această biserică în un stil așa de drăgălaș și frumosel împodobită și din lăuntru.

Aducem laude și mulțămite tuturor celor ce s'au ostenit și au ajutat la ridicarea bisericii acesteia. Domnul le va răsplăti cu darul și cu milele iubirei sale de omeni. În urmă adresându-se preotului *Iuliu Pop*, îi predă în grije această biserică și introducându-l ca paroch al acestei nouă parohii îi predă cheia bisericii, semnul văzut al puterii date nouă prin apostoli de a lega și a deslega, și îndemnând poporul la credință și iubire, la evlavie și milos'enie, încheie adresându-se tuturor celor de față că împlinindu-și fiecare datoria creștină, să aducă acum daruri acestei tinere mirese a lui Christos.

După stropirea poporului cu apă sfințită și miruire, eșind din biserică am mers cu toți în casa preotului *Iuliu Pop*, unde preotăsa acestuia ne-a acceptat cu masa întinsă. Un prânz ni-s'a dat, la care au luat parte vre-o 50 persoane. N'au lipsit nici toastele de la această masă. P. O. D. protopresbiter a ridicat paharul pentru Majestatea Sa regele nostru Apostolic Francisc Iosif I. Parochul *Grigorie Nicoră* pentru Eșcel. Sa I. P. S. Domn Arhiepiscop și Metropolit *Ioan Metianu*, Căruia singur cade-se să-i aducem omagiile noastre pentru acest act solemn.

Parochul *Zaharie Lup* pentru Preavenatul Consistor Archidieceșan. Parochul *Vasilie Duma* pentru P. O. D. protopresbiter *Galaction Șagău*. Ear' acesta ridicându-se a doua oră, golesce paharul în sănătatea parochului *Iuliu Pop* și a ctitorilor nouă bisericii ce s'a sfințit. După aceste, dând mulțamită lui Dzeu, s'a ridicat masa.

Lucrul cel mai însemnat însă, ce s'a întâmplat e, că după toate aceste s'a constituit parochia cea nouă din *Cașva* pe bazele Statutului organic, alegându-și 2 epitropi și 10 membri în comitetul parochial, cari imediat au și depus jurământul prescriș.

P. O. D. protopresbiter prin o vorbire mișcătoare arătând drepturile și datorințele epitropiei și comitetului parochial, îi îndemnă la muncă continuă, la sta'ornicie în credință, și la supunere față de legile bisericii noastre și cu deosebire față de Eșcelenția Sa I. P. S. nostru Arhiepiscop și Metropolit *Ioan Metianu*.

Cu aceste s'a încheiat serbarea acelei zile. Sărbătoare a fost pentru Românii noștri ortodocși această zi memorabilă a sfințirii bisericii lor din *Cașva*. Bucuria lor și a noastră a tuturor, cari am participat la această sfințire de biserică ni-a mări'to și timpul frumos ce a domnit. De-și zi de Februarie, ziua de Duminecă a fost o zi senină și caldă, ca o zi de primăvară.

Toți ni-am zis: ziua acesta e un semn bun prevestitor pentru această biserică. Deie bunul Dzeu, ca așa să fie!

V. D.

Prelegere economică în Porcești.

— Raport special. —

— 28 Februarie n.

(Urmare.)

Acei cari, din o cauză sau alta, nu ar fi luând în primire ogrăzile de câte 400 st. pătrați, volnici sunt să rămână în așteptare până după esplotarea îndegată, când apoi li-se va oferi deodată întreagă partea cuvenită în mărime de aproape un jugăr.

4. Pentru de a avé cu ce înlocui pomii periti din ogăzi se rezervă 1½ cat. 2,400 stânjini pătrați drept „grădina comună, care se va înzestra și ea cu gard pe de laturi.

În grădina comună se vor prăsi, în mod rațional, numeroși altoi și alți pomi, cum și vițe de viie, strugurei, agriși, nule de legat și de împletit etc., în scopul de a se împărți la timpul său între membrii comunei.

Pregătirea și întreținerea acestei grădini cade în sarcina comunei.

5. Împărțirea ogrăzilor între singuraticii membri urmăză a se face prin tragerea la sorți.

6. Membrii împărțâți sunt obligați a sădi, în ogrăzile ce li-s'au fost avisat, pomi roditori, îndeplinind pregătirea pământului și sădirea însăși după prescrierile ce urmăză, anume ei sunt îndatorați:

a) a stăpîi tulpinele și toate tufele până la adâncimea de 50 cm. cel puțin, îndepărtând petritele mai mari, rădăcinile etc., și oblid pământul;

b) a întocmi, — la locurile însemnate cu pociumpi de mai înainte, — gropi cuadratice, 120 cm. largi, 60 cm. adânci și 10 metri departe una de alta, punând pământul de-asupra ca mai mănșos de oparte și cel de la fund de altă parte;

c) a înțepenii pe fundul gropilor pari obli, groși și trainici;

d) a reumplea gropile așa, ca pământul mănșos să se vină la fund, ear' celalalt de-asupra;

e) a îndeplini pregătirea pomilor și sădirea însăși întocmai după cum se va fi îndeplinit în grădina comună;

f) a lega pomii de pari, 2 săptămâni după sădire, cu funii de cocos.

7. Întră merii resp. perii sau nuci sădiți la distanța de câte 10 m. se pôte sădi câte un prun sau cireș nobil, firesce în aceleși șiruri oble și paralele.

Vițe de viie și tufe de strugurei și agriși se pot cultiva în ogrăzi ori și unde.

8. Pomii dăruți prin Înaltul Ministeriu și eventual prin Reuniunea română agricolă din comitatul Sibiului se vor împărți în părți egale între aceia, cari vor fi pregătiti pământul și gropile conform prescrișelor de mai sus, rămânând, ca ceilalți să fie împărțâți altădată, după ce se vor fi conformat, nu mai curând.

Pomii cari ar prisosi se vor păstra de ocamdată în grădina comună.

9. Dacă Înaltul Ministeriu nu ar trimite pomii ceruți în primăvara ce vine, sădirea se va amâna până în toamnă și resp. până după trim'tere.

Acei cari ar vinde sau ar sădi aiurea pomii dăruți, se vor pedepsi cu 5 corone de fie-care pom astfel înstrăinat destinațiunii sale.

10. Primăria ia asupra și sarcina de a exopera intabularea ogrăzilor pe numele fiecărui membru comună, care va fi îndeplinit sădirea în regulă a pomilor. Spesele intabulărilor cad în sarcina singuraticilor membri.

11. Dreptul membrilor comunali de a obține ogrăzi gratuite încetăză după 3 ani cu totul și eventualul prisos al ogrăzilor rămâne în proprietatea comunei.

12. Membrii împărțâți cu ogrăzi se deobligă totodată:

a) a ține pământul din jurul pomilor în curățenie, săpându-l în cei dintâi 5 ani de câte 2-ori cel puțin;

b) a cionta mlădițele netrebnice și de prisos și a îmblonchi trunchiurile, tōmna, cu paie, contra iepurilor, în cei dintâi 5 ani și

c) a culege, an de an, cu deplină îngrijire cuiburile de omide până cel mult la sfârșitul lui Martie și a le nimici prin foc.

13. Aceia cari nu vor satisface îndatoririlor atinse în punctul premergător, se vor pedepsi de cătră primărie și anume la cea dintâi abatere cu 2—5 corone, ear' la cas de repetire, cu 10—20 corone.

14. Cu executarea întocmai a hotărîrilor și dispozițiilor de mai sus se însărcinează primăria comunală.

După statorirea acestor dispoziții dl prof. Comșa și-a însoțit prelegerea ținută și cu câteva demonstrațiuni, prin aceea, că în curtea dintră școală și biserică a plantat, fiind de față mulțimea, trei meri pe cari drept model i-a adus din Sibiu. Prin această lucrare a arătat tot din fir în pînă cum este de a se face grăpa și cum înșeașă sădirea pomilor.

Intrunirea s'a sfîrșit abia la 5 ore p. m. când omenii s'au depărtat cu dorul de a se apuca cît mai curînd de lucru.

Ar fi de dorit, ca și în alte locuri, unde condițiile sunt date, să se dea atențiunea cuvenită acestui ram de ocupațiune, care pînă acuma cel puțin la noi a fost prea mult neglijat.

Ioan Silaghi.

Avis.

Preaveneratele oficii protopresbiterale și parohiale, epitropiile bisericesci, etc., cari expedeză cu asemnate postale bani la adresa consistoriului arhidiececan și a librăriei arhidiececane, sunt poftite a nota pe cuponul asemnatei pe scurt și scopul pentru care se trimit paralele, spre a se pute conta ori transpune imediat la destinațiunea lor.

NOUTĂȚI

Iubilen. Astăzi a împlinit 25 ani de serviciu D-l Lud. Binder, dirigental tehnic al tipografiei archid., care cu calificațiunea sa tehnică eminentă a dezvoltat multă și zelosă activitate în această perioadă, ridicând tipografia din modestele începuturi la starea înflorită de astăzi și la o perfecțiune ce pōte rivalisa cu celelalte tipografii mari din orașul nostru.

Felicităm pe dl iubilar și i dorim mulți ani fericiți spre a pute desvolta și mai departe activitatea mînosă de pînă acum în interesul tipografiei.

O întîmpinare. Mai mulți membri ai comitetului parochial din Buză ne trimit spre publicare o declarațiune, provădută cu subscrierea lor, al cărei cuprins este, că notița din numărul 20 al ziarului nostru, intitulată „scăderi școlare”, nu corăspunde adevărului și că preotul lor, dl G. Iacob, desvōltă activitatea cea mai rodnică, atît pe terenul bisericesc cît și pe cel școlar. Luăm act.

In memoria lui Hasnaș, marele artist dramatic al Teatrului Național din București, răposat nu de mult, se va da în 25 Martie o reprezentație estreaordinară la Teatrul național din București. Venitul reprezentației e destinat fondului pentru ridicarea unui monument marelui artist.

Decorație ministrului Plósz. Fōia oficială a Ungariei raportă că M. Sa a conferit ministrului de justiție Dr. Alexandru Plósz ordul corōna de fer clasa primă. Această distincție s'a dat ministrului din prilejul creării legii despre noua procedură în cauze procesuale civile.

Din Nadăsa-Română ni-se scrie că la îndemnul preotului *Dionisie Radu* de acolo, omenii jertfesc cu drag pentru înfrumășarea bisericeii și provederea ei cu cele de lipsă. Inceputul l'a făcut însuși preotul *Dionisie Radu*, cumpărînd un prapor, în valoare de 20 corōne. A urmat apoi înv. pensionat *Nicolae Luca* cu un prapor în valoare de 20 cor., ear' proprietariul *Ioan Marcu*, actualul curator, a cumpărat o cadelniță, în valoare de 20 cor. Mare bucurie printră credincioșii bisericeii a produs fapta vrednică de laudă a proprietariului din Măstherhaza, *Petrea Cadar* a lui *Chirilă*, care, cu soția sa *Maria*, a donat un rînd de haine în valoare de 160 cor., un potir, o stea, un disc, o linguriță, tōte la olaltă în valoare de 120 cor. În fine, văduva *Frasina Cadar*, tot din Măstherhaza, a cumpărat un rînd de haine în valoare de 120 cor. Fapte nobile și frumoșe, cari se laudă de sine.

O nouă învingere a Burilor. Joi dimineața oștea generalului Methuen a mîncat bătae de la Buri cum nici una mai străgnică n'a căpătat nobilul lord în lungul decurs al acestui războiu. Lordul înainta de la Vyburg spre Lichtenberg cu oște de 800 cavalerie, 300 infanterie, 5 tunuri, avînd să se asocieze Vineri dimineața cu oștea de 1300 omeni a generalului Greentfeld la Revirefontein. Joi dimineața însă *Delarey* l'a suprins la Tveeboch și i-a nimicit întregă oștea. Insuși lordul Met-

huen împreună cu oficerii, cu preste 200 de soldați cu tunurile și cu întregă tabăra a fost luat în prînsōre. Din oștea engleză 550 omeni au scăpat cu fuga, fiind alungați de Buri cale de patru miluri, pînă la Margsburg.

Mare incendiu în România. Săm-bătă s'a întemplat în orașul *Cămpina* (România, mare nenorocire, cauzată de un incendiu uriaș. În colonii de petrol și lemne a firmei *Hagianov și Cămpianu*, s'a aprins petrolul și în scurt întrăgă colonia era cuprinsă în flacări. Au ars 50 vagoni de petrol, lemnele adunate în stăngini, casa și clădirile economice ale lui *Hagianov și tōte vilele de jug* aflătoare pe colonie. Nenoreirea cea mai mare a fost însă, că au ars de vii și treisprezece omeni.

Strivit leciu. Osordás Lajos din Hádáz voind să ferece piatra unei mori de vînt, pe carea nu de mult și-o cumpărase, s'a rupt fusul morii și cădînd pe el l'a strivit leciu. Numai massă diformă era cînd l'au scos afară.

Cutrîmurul de la Semaha. Zilele acestea s'a publicat raportul comisiei esmise pentru a constata devastările cauzate de marele cutrîmur de pămînt de la *Semaha* (Caucaz). Conform aceluia raport au fost bătuite de cutrîmur 126 comune, în cari au fost pustiite de tot 8496 case, ear' deteriorate au fost 3943 case, 4163 clădiri economice, 11 biserici, 41 moșee, 3 mori, 3 școle și 8 stabilimente de țesătorie, 86 omeni au perit, ear' 60 au fost răniți (Raportele telegrafice de pe atunci spuneau că peste 200 de omeni au perit.) Animale au perit fōrte multe.

Birou de expediție în Căneni. La gara „Căneni”, punct de frontieră întră Transilvania și România (linia ferată Sibiu—Turnu-roșu—București), funcționează un birou de expediție legal recunoscut, care face tōte operațiunile vamale. Acest birou e de mare înlesnire și însemnătate deosebi pentru casele de comerciu.

Răzbunare criminală. Jutariul *Steva Nestorov* din Suboțita în vara trecută prînsese la vînat de contrabandă pe doi economi din Biserica-roșie, cari înștiințați apoi la pre-tură au fost pedepsiți aspru. Drept răzbunare pentru această pedepsă, cei doi contrabandiști au mers într'o sēră la casa lui *Nestorov* și pe ferestă au pușcat pe *Nestorov*, pe soția și pe fiica acestuia. Nimeriți de mai multe pușcături, nenorociții au murit. Contra criminalilor s'a introd. s cercetare severă.

Nuntă sîngerōsă. Săptămîna trecută la o nuntă din Valea-mare s'a încins întră feciorii părăuă străgnică, din care *Ioan Demian* și *Dionisie Demian* s'au ales cu răniri grave, *Stefan Baba*, *Ioan Mahaciu*, *Naum Mahaciu*, *Ciriace Mahaciu* și *A. Mahaciu* au scăpat cu răniri mai puțin periculose, ear' *S. mion Demian* a murit. Părăuă s'a escat din gluma prōstă a lui *Ciriace Mahaciu*, care călîrînd pe stradă în sus și în jos, a bîut cu calul pe *Simion Demian* și l'a călcat în copitele calului. În ranele primite sub cal a murit apoi nenorocitul a doua zi. Întră voincoșii bătauși era și soldatul *Iacob Sirbu*, care fusese concediat din Caransebeș, ca să asiste la nuntă.

Daruri pentru biserică. Onoratul nostru paroch *Nicolae Cado* pe sîrbătorile Rusaliilor an. tr. 1901 a dăruit bisericeii nōstre două cruci frumoșe pe pistol, procurate de la librăria diecesană din Caransebeș; una de argint de china în preț de 13 corōne, și una de lemn, frumos zugrăvită, în preț de 4 corōne. Aceste precum însuși a z's în cuvîntul rostit poporului din prilegiul sfințirii aceluia, le-a dăruit în semn de mulțămîtă cātră Dumnezeu pentru un bine ce i-a dat. Ear' pe sîrbetōrea „lutrării în biserică” a Prea sîntei Născetōre de Dumnezeu a făcut cāntărețorii bisericeii o plăcută surprindere prin dăruirea unui *Apostol* cu litere latine tipărit în tipografia nōstră din Sibiu, în preț de 10 corōne 20 fil. Pe fōia primă a *Apostolului* a scris D-Sa cu mână proprie: cum că acest *Apostol* l'a dăruit întru vecinică pomenire a răposaiților sîi părinți: *Nicolae* fost paroch al acestei comune din 1836 pînă în 1872 și mama *Maria Cado n. Popoviciu*. Apoi a pus de au iscălit toți slugitorii bisericeii: învătōrul, cantorul, crîsnicul, epitropii și toți membrii comitetului parochial, zicînd: cine va umbla cu acest *Apostol* în mână și va ceti din el peste sute de ani să vadă: cine au fost preot, învătōr, cantor, crîsnic, epitrop și titori la biserică cînd s'a procurat acest *Apostol*.

Ear' parochiana văduva *Susana n. Sava* în 13 Ianuarie 1902 a făcut bisericeii nōstre un dar de 200 corōne în bani, ca să se poasă în pomelnicul ctitorilor și binefăcătorilor bisericeii.

Părintele nostru *Nicolae Cado* primescă de la noi fiidescă mulțămîtă pentru darurile făcute bisericeii nōstre, ear' pe răposaiții sîi părinți — în a căror pomenire a dăruit

Apostolul, Dumnezeu să-i așeze în locașurile dr ptilor.

Asemenea primescă evlav oșa parochiana nōstră *Susana Petrișor n. Sava* pentru darul de 200 corōne, de la noi adēncă mulțămîtă și de la Dumnezeu răsplata cerescă. Pēclia în Februar 1902. Din însărcinarea comitetului parochial. *Daniil Costea*, cantor și preș. com. parochial.

Știri mărunte. În curînd se va face cale ferată întră *Nadișul unguresc* și *Jibou*. — *Țarul* a dat 150.000 de ruble pentru ajutorarea nenorociților prin cutrîmurul de pămînt de la *Semaha*. — Văduva *Carolina König*, răposată zilele acestea în Magdeburg. a testat orașului 400.000 de marce.

ECONOMIE.

Curs de altoit pomi.

Ne luăm voie a vesti pe stimabili membri ai Reuniunii nōstre agricole, că subscrisul comitet central va ține *Duminecă la 16 Martie n. c.* în comuna *Pianul-de-jos* (cercul Sebeșului-săses) un

curs de altoit pomi.

Cum din acest prilegiu pe lăngă că se vor da folositoare povește teoretice și practice atît din altoirea și din cealaltă cultură a pomilor, cît și se vor tracta și alte chestiuni de interes general economic, ne permitem a invita la această lucrare pe membrii și binevoitorii reuniunii nōstre.

Sibiu, în 5 Martie 1902.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului.

Dem. Comșa,
președinte.

Victor Iordășianu
secretar.

Din public.*)

Mulțămîtă publică.

Cu ocașiunea producțiunei școlare, aranjate de corpul învătōresc de la școla gr-orient. din Tilișca, ținută la 2/15 Februarie a. c., au încurs ca contribuiri benevole:

De la dl *Alexandru B. rcia*, preot 3 cor., *Dr. N. Comșa*, medic 3 cor., d-na *Török*, poștărită 4 cor., *Victor Vlad*, 4 cor., *Coriolan Stoica*, funcț. de bancă 1 cor., *Antonie Gherman*, inv. 1 cor., *Ilie Popa*, hotelier 3 cor., *Alexandru Steflea*, 2 cor., *Oprea Borcea*, 2 cor., *Ion Poiană*, 1 cor., toți din Seliște; — de la dl *Avram Acilenescu*, notar 4 cor., *Ilie Iosof*, preot 2 cor., *Nicolae Marcu*, propr. 2 cor., *Nic. Marcu*, 60 b., *Gligor Posa*, G. *Antonie*, N. *Țempănar*, D. *Floașiu*, M. *Poiană*, H. *Stoian* câte 40 b., din Galeș; — de la dl *Ost. Berghazan*, notar 4 cor., *Nic. Iosif*, inv. 2 cor., dșora *Hodoș*, inv. 2 cor., elevii școlei gr-or. 2 cor., 40 b., V. *Ivan*, 1 cor., din Aciliu; — de la dl *Petru Florean*, notar 4 cor., *Aron Flucășiu*, preot 4 cor., *Zacharie Tatar*, cand. de notar 1 cor. 40 bani din Săcel; — de la dl *Dumitru Ivan*, inv. 2 cor., D. *Iridon*, com. 2 cor., G. *Iridon* 1 cor., *Maria Sîrb* și *Maria Moga* câte 1 cor., din Apoldul-mare; de la d-na *Paraschiva Bratu* din Cudjir 4 cor., dl *Ioan Stoia* inv. în Orlat 3 cor., de la dna *Raveca Vulcu* din Pianul-sup. 2 cor., de la dnii I. *Dobrotă* și N. *Lupu*, inv. în Sibiul, câte 2 cor., de la dl *Victor Pop* inv. 2 cor., D. *Banciu*, 1 cor., din Chesler; — de la dl D. *Șiurean*, preot și Ier. *Nemeș*, inv. în Cristian câte 1 cor., I. *Langa*, inv. în Amnaș, 1 cor.; — de la dl *Petru Juga*, sen., preot 2 cor., V. *Millea*, notar 5 cor., I. *Iosof*, preot 3 cor., P. *Juga*, jur. 2 cor., Ter. *Popovici*, preot 2 cor., I. *Juga*, funcț. de bancă 2 cor., I. *Borcea*, 2 corōne, *George Bratu*, 2 cor., S. *Rodean* 1 cor., *Nic. Juga* 1 cor., 40 b., *Stefan Bratu* 2 cor., S. *Gligor*, 2 cor., *Ion Bratu*, pād. 2 cor., I. *Ciorogar* 2 cor., Gl. *Cămpian*, 1 cor., *George Popa* 2 cor., *Const. Trihenea* 1 cor. 10 b., *Ana Prică*, 1 cor., I. *Zeic*, 1 cor., Par. *Frăcea*, 1 cor., Par. *Rodean*, 1 cor., I. *Bunea* 1 cor., *Petru Rodean*, 1 cor., I. *Prodan*, 2 cor., *Ana Oprean*, 1 cor., *Maria Popa*, 1 cor., *Vasile Juga*, com. 2 cor., *Const. Lal*, 1 corōnă, I. *Bratu*, 1 cor., *Iacob Murășan*, 1 cor., *Dtru Zeic*, *Maniu Costea*, D. *Hașiu* câte 1 corōnă, *Ana Răcean*, Par. *Răcean*, *Dtru Prică* câte 50 bani, I. *Juga*, 60 bani, I. *Găvoșdea*, I. *Mănig*, *Maria Răcean*, I. *Stancă*, *Dtru Bunea*, *Dtru Florea*, Gl. *Miclăș* câte 40 bani, de la

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Re-dacția nu primesce răspunderea.

mai mulți 2 cor., 32 bani, din Tilișca; — prin poștă de la dl *Dumitru Zeic*, comerciant în Băcurești 2 fr. 20 bani, — la olaltă 143 cor. 68 bani, din cari subtrăgîndu-se spesele de 69 cor. 08 bani, rămîne un venit curat de 74 cor. 60 bani, cari s'au administrat la fondul școlei și al bibliotecii.

Penrru ce corpul învătōresc se simte plăcut îndemnat de a aduce și pe această cale căldurōse mulțămiri Stimaiilor contribuitori.

Același își ține de datorință a mulțămi d-lor *Vasilie Mușoiu*, cand. de notar, *Romul Millea*, *Victor Ciacian*, *Ion Bratu* și d-șorelor *Paraschiva Bratu* și *Maria Frăcea* pentru binevoitoriul concurs, ce ni-l'au dat întru buna reușită a producțiunei.

Tilișca, în 15 Februarie 1902.

Corpul învătōresc.

Mulțămîtă publică.

Încă în anul 1884 femeile române din *Biertan* înființaseră o reuniune pentru înfrum-seșarea bisericeii, care însă neavînd destule mijloce pentru acoperirea tuturor lipsurilor ivite la sfînta nōstră biserică, și învoiți fiind cu toții, ca foadul reuniunii deocamdată să fie lăsat să crească, — cu ocașiunea adunării generale din 1900 a acestei reuniuni s'a făcut din partea presiului apel la credincioși pentru a contribui cu denarul lor la cumpărarea unei *Evangelii* și a unui potir. Sprijinit acest apel și din partea fostului învătōriu *Dumitru Stuchirean*, s'a început îndată o colectă la care au contribuit următorii:

Preotăsa Elena Isailă 14 cor., inv. *Dumitru Stuchirean* și *Ioan Cămpian* câte 6 cor., *Sabina Cămpian*, *Chifor Andrei* epitrop I, *Achim Andrei*, *Iosif Fajorea* epitrop II, și *Chifor Bărză* pantofariu, câte 4 cor., *Nicolae Bortan*, *Nicolae Stuchirean*, *George Geaja*, *Chirion Șirian*, *Ioan Andrei* *Avram* și *Saveta Avram*, câte 2 cor., *George Căndea*, *Niță Hoza*, *Măriuța Dan*, *Florica Dan* și *Ioan Solomon*, câte 1 cor. — Din suma acestei colecte s'a cumpărat o *Evangelie* cu litere latine și un frumos potir aurit.

Tot atunci *Nicolae Bortan* a cumpărat icōna *Invierii Domnului* (cu 10 cor.), *Achim Bărza*, of. la „Albina”, icōna *Înălțării Domnului* (cu 10 cor.), *Agripina Bărza* icōna *Născerii Domnului* (cu 12 cor.), și *Nicolae Stuchirian* asemenea o icōnă frumoșă (cu 10 cor.)

În același chip făcîndu-se apel și cu ocașiunea adunării generale din 1901 a numitei reuniuni, credincioșii *Achim Stuchirean* și soție-sa *Ana* au dăruit 11 corōne pentru cumpărarea unui *Apostol*, ear' pentru cumpărarea unui candelabru (de metal aurit, cu 12 brațe) au contribuit următorii creștini: *Dna Elena Isailă* 4 cor., *Dimitrie Stuchirean* și soția 4 cor., *Ioan Avram* 2 cor., Z. *Moldovan* 1 cor., *Achim Andrei* jun. 2 cor., *George Curutiu* 2 cor., *Ioan Solomon* 10 cor., *Naftanailă Stuchirean* ferariu 1 cor. și soție-sa *Măriuța* 1 cor., *Nicolau Stuchirean* cofocariu 1 cor., *Chifor Andrei* 2 cor., *Nicolau Popoviciu* 1 cor., *Maria Popoviciu* 1 cor., *Ana Florea* 40 fil., *Nicolau Filip* 5 cor. 60 fileri, *Nicolau Dan* 2 cor., *Ioan Andrei* jun. 2 cor., *Ana Andrei* 1 cor., Z. *Curcean* 1 cor., *Nicolau Florea* 2 cor., N. *Pusta* 1 cor., *George Geaja* 2 cor., *Ioan Cămpian* 2 cor., *Ioan Filip* 6 cor., N. *Blaga* 1 cor., *Achim Surdu* 1 cor.

Deci le zicem acestor contribuenți și binefăcători ai sf. bisericeii: bine fie primită jertfa această înaintea tronului ceresc, ear' esemplul acesta să se păstreze în inimile urmașilor și fiilor lor, ca o dulce suvenir, pentru-ca și ei se urmeze, cu astfel de binefaceri, pentru îngrijirea și înfrumășarea sf. bisericeii spre laudă și mărirea lui Dumnezeu.

Biertan, la 20 Februarie, 1902.

Vasilie Isailă
paroch și preș. reun.

Mulțămîtă publică.

Cu ocașiunea petrecerei populare împreună cu cāntări și declamări a tinerimei române din „Laz”, ținută în 1/14 Ianuarie a. c. au binevoit a suprasolvi următorii P. T. domnii:

Dr. Ilie Iancu medic 4 cor., *Ioan Halalai* not. 1 cor., *Dna Elisaveta Morariu* 1 cor., *Nicolae Răchitan* com. 1 cor., *Kalman Borsi* hot. 2 cor., *Augustin Dura* inv. 40 fil., *Ioan Moga* frantzelar 1 cor. (toți din Săsciori); *Simeon Ianculescu* not. 1 cor., *Nicolae Nistorescu* com. 2 cor. (din Șugag); *Dna Elisa-*

meteta Pandrea 1 cor., Ghiță Tatar funcț. de
ni bancă 1 cor., Dr. Goldfinger 5 cor., Avram
Dănilă 20 fil., (din Sebeș); Ioan Goția
et not. în Răchita 1 cor., Ioan Stoicuța inv. 20
fil., Tănăsă Hința 1 cor., (din Sebeș) Si-
-nemeon Grădinar not. în Săcădate 2 cor., N.
N. 3 cor. (M. Sziget); Ioan invitatul 2 cor.,
et (Graz); Ioan Cătană silv. 1 cor. (Gălceag);
et Pavel Goția paroch 3 cor., Ioan Florian not.
3 cor., Macarie Breaz propr. 1 cor., Sava
Cătană propr. 3 cor., Pavel Cătană primar 3
cor., Nicu Breaz epitr. 3 cor., Stefan Morariu
inv. 3 cor. (toți din Laz).

Venitul curat este de 60 corone, care
sumă s'a predat episcopiei noastre spre a o
depune la cassa de păstrare ca basă a fondului
pentru înființarea unei biblioteci școlare.

Primescă toți acei domni, cari au bine-
voit a suprasolvi și a participa la petrecerea
noastră, mulțămitele cele mai sincere.

Laz, 5 Martie st. n. 1902.

Pentru comitetul aranjator:

Stefan Morariu
cler. abs. și inv.

Mulțămită publică.

Cu ocaziunea „Seratei dansante” aran-
giate de „Reuniunea femeilor rom. gr.-or. din
Făgăraș și jur” la 16 Februarie a. c. au
binevoit a contribui, eventual a suprasolvi
următorii p. t. Domni:

Ioan Popița preot și soția Justina din
Comăna inf. 15 franci, 13 cor. 80 fil., fami-
lia Dr. Ioan Turcu din Făgăraș 5 cor. Dr.
Nicolae Șerbanu deputat diet. și adv. 4 cor.
Nicolae Chiornîță proprietar din Cuculata 3
cor. Ioan Dejenariu contabil și Dr. Rosen-
berger adv. câte 2 cor. Clement Grama no-
tariu cerc. în Ileni 1 cor.

Comitetul Reuniunii își ține de date-
rință a le exprima acestor p. t. Domni mari-
nimoși contribuenți eventual supra-solvenți
căldurosă mulțămită; tot asemenea p. t. dōm-
nelor membre: Aron Victoria, Ciora Sofia,
Clonța Hareti, Dan Maria, Furcă Rosalia,
Măndreanu Constanța, Mețianu Paulina, Mo-
toc Anna, Peia Lucreția, Popa-Radu Anna,
Stoica Aneta de Vist, și Elena Toma, cari
au contribuit la cofeteria improvisată cu di-
verse prăjituri, bonbone, cafea, teiu, înghe-
țată etc. care cofetarie, pe lângă că a servit
de distracție, a avut un rezultat material des-
tul de frumos.

Din ședința comitetului ținută în Fă-
găraș la 20 Februarie 1902.

Ioan Berescu
secret.

Dare de sémă și mulțămită publică.

Pentru edificarea noiei biserici din pa-
rochia noastră Craiva, protopresbiteratul Albei-
Julia, a mai incurs până la datul de astăzi
dela privați și on. oficii parohiale și anume:

Bulciu de la Ilustrul Domn Zeno Mo-
csanyi 20 cor.; Vorumloc prin parochul Ilie
Terchilă 240 cor.; Leschia prin parochul Au-
rel Greblea 510 cor.; Ciugudin de la pa-
rochia 6 cor.; Felmer prin parochul G. H.
Șolca, 850 cor.; Fofeldea prin parochul Ioan
Bunea 680 cor.; Ampoia prin oficiul paro-
chial 14 cor.; Șona prin parochul Ioan Raița
190 cor.; Tilișca prin parochul Petru Juga
940 cor.; Iliă mureșana prin Preaon. domn
protopresbiter Avram P. Păcurar 830 cor.;
Galomfalău prin parochul Iuliu Holder 151
cor.; Mesteacăn prin parochul Ioan Irimie
856 cor.; Agnita prin parochul Ioan Părau
135 cor.

Tuturor Onoraților Domni parochia ca
colectanți precum și celor ce au contribuit
spre mărețul scop le aducem și pe acesta
eale ferbinte nōstre mulțămite. Răsplătescă-le
bunul D-zeu jertfa înșutit!

Și acum drept încheiere, o rugare.
Onoratele oficii parohiale greco-orientale din
Archidieceza Transilvaniei, cari au primit ape-
lul cu liste de colectă pentru edificarea bi-
serică din parochia Craiva, protopresbite-
ratul A. Julia, sunt prin această rugare în
termin de 30 zile a ne trimite listele cu ori-
ce rezultat, spre a constata rezultatul colectei;
biserica cea veche s'a demolat și voim să ne
apucăm de edificat.

In numele poporului gr. or. din Craiva.
Craiva, la 21 Februarie 1902.

Ioan Morușca
paroch gr. ort. rom.

Nr. 161/902

[33] 2—3

Concurs

In urma rezoluțiunei Preaveneratului
Consistoriu archidiecezan din 15 Ianuarie a.
c. Nr. 142 B. pentru întregirea parohiei de
clasa a III-a Bosna, se escrie concurs cu
termin de 30 de zile de la prima publicare
în foia „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post,
sunt cele fasonate în tabela B. pentru între-
girea venitelor de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au ași
așterne rugărilor instruite conform legilor din
vigore la subsemnatul oficiu protopresbiteral
în termenul indicat și înainte de alegere a se
presenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre
a cânta eventual a celebra și cuvânta.

Fizeș Sântpetru, 5/18 Februarie
1902.

Oficiul protopresbiteral român gr.-or. al
Ungurașului în conțelegere cu comitetul pa-
rochial.

Pavel Roșca
protopresbiter.

Nr. 3193—1902.

[35] 2—2

Publicațiune.

In urma concludului luat de reprezentanța
orașenescă se va ține la subsemnatul magis-
trat o desbatere de oferte pentru

1. liferarea a 240.000 bucăți de petri
cubice;

2. executarea pavagiului pe locul des-
tinat pentru trăsuri pe o estensiune de
8600 m² și a pavagiului obicinuit pe o es-
tensiune de 3400 m².

Ofertele sunt a se înainta până la 20
Martie 1902 st. n. orele 9 a. m. subsemnatu-
lui magistrat.

Condițiunile mai amănunțit se pot afla
în timpul orelor oficiōse la oficiul de clădiri
al orașului.

Sibiu, în 7 Martie 1902.

Magistratul orașului Sibiu.

Nr. 16/902.

[36] 2—3

Publicare de licitațiune.

Pe basa planului și preliminarului de
spese aprobat de Preaveneratul Consistoriu
archidiecezan ddto 10 Aprilie 1899 Nr. 2642
Epitr., comuna bisericească greco-orientală Po-
rumbacul superior răsăritean, protopres-
biteratul Arig, comitatul Făgăraș, dă în în-
treprindere edificarea biserice sale pe cale de
licitațiune publică minuendă ce se va ține
în 21 Martie st. vechiu la 10 ore a. m. în
edificiul școlii gr. or. din Porumbacul supe-
rior răsăriten.

Prețul strigărei este 7827.42 corone în
care sumă nu este socotit materialul ce-l dă
comuna: piatră, cărămidă, var, nesip, și țiglă.

Licitanții au a depune un vadiu de 10%.

Planul și preliminarul de spese precum
și condițiunile de licitare se pot vedea la ofi-
ciul parochial gr. or. din Porumbacul supe-
rior răsăriten.

Porumbacul superior răsăriten, în 24
Februarie 9 Martie 1902.

Pentru comitetul parochial:

Nicolau Solomon
paroch gr.-or. președ.

Nr. 229/902.

Văduț

Ioan Căndea
protopop.

La Librăria Tipografiei archidiece-
sane în Sibiu se află de vânzare:

Introducere în contabilitate

și

Contabilitatea

în partidă simplă

de

I. C. Panțu

profesor la școala superioară de comerț.

Prețul 2 corone.

Povești pentru anul prim școlar.

Lecțiuni după treptele formale

de

Dr. Petru Șpan.

Se poate procura cu prețul de 1 corună
de la

Librăria Tipografiei archidiecezane.

In Tipografia archidiecezană
a apărut:

ACAFTISTUL

Preasăntei

Născătoare de Dumneșu

și

alte rugăciuni

urmate de Sinaxarin pentru tot anul și Păschălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat . . . fl.	— 85
jumătate până . . . „	1.05
în piele roșie . . . „	1.25
Ediția fină în piele neagră . . . „	2.—
piele chagrin . . . „	2.60
în mătase . . . „	3.85

Se află de vânzare la

Librăria Tipografiei archidiecezane,
Sibiu.

Anunț.

Subsemnatul am onore a face cu-
noscute dlor comercianți, preoți și
titori etc., că am deschis o

fabrică de lumini de ciară

albă și galbenă

și astfel voi pune în vânzare tot
soiul de lumini, cum făcili cu
flori, rōte, cōrde etc., cu pre-
țurile cele mai moderate.

Efectuesc în ori-ce parte a țerii
comande, mai mici prin postă, ear' mai
mari pe calea ferată. [15] 4—5

Deslușiri asupra prețurilor cum și
probe se dau, la cerere, imediat.

Poiana (Szeben m.), Februarie
1902.

Nicolae I. Moga

La Librăria Tipografiei

Archidiecezane se află de vânzare:

Novele de Enric Sienkiewicz, trad.

de I. C. Panțu C.—80

Din romanul unei vieți, de Stefan

Braborescu „ 1—

trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10
bani mai mult.

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidiecezană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop
și metropolit și se află de vânzare la Tipografia și Li-
brăria archidiecezană în Sibiu cu prețurile: broșat
7 cor., legat în pânză neagră 9.50 cor., ediție de lux broșat
8 cor., legat după cum se comandă.

Avis.

Spre a întâmpina marea concurență, am redus de nou prețurile

Lemnelor noastre din Sebeșul-inferior

cari negreșit sunt azi cele mai bune și mai spornice astfel că de azi înainte le
vindem: Stânginul metric cu fl. 10.50 sau cor. 21.— fără dus, și

11.— 22.— cu dus cu tot.

Cu vagonul încă cu 4 cor. mai eștin.

Oferte primesc: domni comercianți Josef Schuster și Anton Grell, Strada
Cisnădiei, Heinrich Kröger, Piața-mare, Librăria Tipografiei archidiecezane
și celelalte firme deja anunțate.

Sibiu, 28 Ianuarie st. n. 1902.

[11] 4—5

Doican & Micu Const.

intreprenori în Sebeșul-inferior.

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidiecezană:

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rânduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei;
cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pri-
pelele, Catavasiile, Irmōsele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu 1.60 cor., legat în piele
cu copcii galbene 3.20 cor. plus porto postal 30 bani.
Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei archidiecezane.